

aAa

25 JAAR IN NEDERLAND

Dit jaar is het 25 jaar geleden dat de eerste koeien in ons land geanalyseerd werden. Het was de Amerikaan Phil Hasheider die hier speciaal voor naar Nederland kwam. Het aAa-systeem (triple-A) is vanaf 1950 ontwikkeld door Bill Weeks, melkveehouder en tevens stamboekinspecteur in de staat Vermont. Hij ontdekte op zijn bedrijf dat de beste kalveren geboren werden als één van de ouders die kwaliteiten bezat die de ander het meest nodig had, en dat was zeker zo belangrijk als de kwaliteit van het vee zelf. Bill Weeks keek gewoon naar de natuur, welke dieren blijven lopen en welke vallen af.

aAa staat voor 'animal Analysis associates', een kleine a voor 'animal', de dieren die komen en gaan. Een grote A voor 'Analysis', het systeem dat blijft. En een kleine a voor 'associates', de mensen die komen en gaan. aAa is een unieke manier van paren omdat het onafhankelijk is en niet aangesloten is bij welke KI-organisatie dan ook. De meeste stieren worden vandaag de dag geanalyseerd en dat

geeft de fokker de vrijheid in het kiezen van zijn stieren. Een ander indrukwekkend aspect van Bill Weeks zijn paringssysteem is dat het eenvoudig in het gebruik is. Er worden nummers toegekend aan de stieren in de volgorde waarin hij zijn kwaliteiten vererft en aan de koeien in de volgorde die ze nodig hebben. Zo kan iedere veehouder de gewenste paring vinden door eenvoudig de passende nummers te combineren.

De bouw van het skelet, dat is waar het omgaat bij aAa, immers de botten vormen met de pezen de 'kapstok' van de koe waaraan alles is opgehangen. Alle lichaamsdelen staan in relatie tot elkaar, het is een biologische eenheid. De koe en stier worden van kop tot staart geanalyseerd, waarna ze een code krijgen. We onderscheiden zes cijfers die ieder voor één kwaliteit staan.

Als u de kwaliteiten bij alle codes ziet, zou u zich af kunnen vragen, wat is nu het probleem? Bij elke code staan positieve kwaliteiten, en dat is ook zo. Zolang een koe van elke kwaliteit ongeveer evenveel meekrijgt is er ook geen probleem, dan is de koe in balans zoals we dat noemen. En dat is nu net het doel van deze fokkerijmethode.

Problemen ontstaan als er eenzijdig op productie of exterieur gefokt wordt zonder naar alle kwaliteiten te kijken. Er is bijvoorbeeld heel veel op hoogtemaat gefokt en dat zijn meestal stieren met code 2 (dit hoeft niet altijd). Maar het gevolg van keer op keer code 2 stieren gebruiken is, dat de koeien steeds smaller worden en d a t

de kwaliteiten van code 5 steeds meer weggedrukt worden.

Andersom als je alleen maar stieren met code

5 zou gebruiken, worden de koeien steeds platter en worden de lendenen steeds lager waardoor je een verkeerde kruisligging krijgt. Alle onderdelen houden verband met elkaar. Daarom moet je ook niet op één onderdeel fokken of op een paar onderdelen maar op de hele koe. Een stier beïnvloedt immers de hele koe en niet slechts dat onderdeel.

Code 1 staat voor "dairy", melktypisch: een koe met een fijne kop, een lange hals, lange ribben en fijne botten.

Code 2 staat voor "tall", hoog: een koe met een lange kop, hoge lendenen, een hoog achteruier, lange spenen, hoge koten.

Code 3 staat voor "open", ruim: een koe met ruimte tussen de ribben, een ruim kruis waardoor er ruimte is voor het uier en ruimte voor het afkalven, open hakken.

Code 4 staat voor "strong", sterk: een koe met een grove kop, een diepe borst, grove spenen en ronde klauwen. Dieren met een betere doorbloeding, waardoor ze zichzelf beter gezond houden.

Code 5 staat voor "smooth", harmonisch: een koe met een brede kop, brede bek, ruimte tussen de voorbenen, geweldige ribben, brede lendenen, korte spenen, gelijke binnen en buitenklauw. Het zijn stabiele koeien met veel vreetvermogen.

Code 6 staat voor "style", stijl: een mooi gelijnde koe met hardheid in de bouw en sterke klauwen. Ze hebben een lang kruis met de draaiers centraal.

◀ Dit is een Triple Threat koe van Johan van Ginkel, moeder van de stier Kapitein.

IDEALE KOE

Hoe ziet de ideale koe eruit? De ideale koe is volledig uitgebalanceerd, wat betekent dat ze over alle zes de groepen van kwaliteiten beschikt. Ze geeft voldoende melk en draagt haar uier ruim boven de grond, ze kalft gemakkelijk af en is sterk genoeg om het vol te houden, ze is vruchtbaar en gemakkelijk te melken. Kortom, een duurzame koe, en naarmate de koppels koeien steeds groter worden en er daardoor steeds minder tijd per koe is, kunnen we niet meer om aAa heen. ■